

**SZKOŁA DOKTORSKA: ŚCIEŻKA - EKONOMIA
2019/2020
SYLABUS NOWEGO PRZEDMIOTU ZAAWANSOWANEGO:**

Ekonomia porównawcza

Koordinator sylabusa: Prof. dr hab. Ryszard Rapacki	Wykładowcy uczestniczący w opracowaniu sylabusa:
	1. Dr Piotr Maszczyk
	2. Dr hab. Mariusz Próchniak
	3.

Sygnatura (będzie nadana przez ORSE, po akceptacji przez SKP)

Tytuł przedmiotu	Ekonomia porównawcza – odmiany kapitalizmu
Ang.	Comparative Economics - Diversity of Contemporary Capitalism

Część A

Syntetyczna charakterystyka przedmiotu (główne hasła – około 400 znaków):

Zajęcia mają umożliwić głębsze zrozumienie roli instytucji oraz zmian instytucjonalnych jako kluczowych determinant zróżnicowania wzorców rozwoju gospodarczego we współczesnym kapitalizmie, w tym zwłaszcza - jako zmiennych wyjaśniających fakt współistnienia w gospodarce światowej różnych odmian (modeli) kapitalizmu. Program zajęć odwołuje się do najnowszych ustaleń teorii i wyników badań empirycznych poświęconych analizie porównawczej wyników osiągniętych przez gospodarki triady Europa - Stany Zjednoczone - Japonia w kontekście procesów globalizacji i wyraźnego różnicowania się trajektorii wzrostu gospodarczego w różnych grupach krajów. Szczególnie dużo miejsca w programie zajęć poświęcono analizie porównawczej wyników gospodarczych osiągniętych przez kraje członkowskie Unii Europejskiej jako konsekwencji ich wyposażenia instytucjonalnego, tj. reprezentowanych przez nie modeli (odmian) kapitalizmu; na tym tle uwypuklono też osobliwości procesu tworzenia instytucji (transformacji systemowej) w nowych krajach członkowskich UE.

Część B

Cele zajęć z przedmiotu:

Najważniejszym celem zajęć jest zapoznanie studentów szkoły doktorskiej z interdyscyplinarną analizą zjawisk gospodarczych, wykorzystującą przede wszystkim aparat analityczny i pojęciowy nowej ekonomii instytucjonalnej, jak również mikro- i makroekonomii, ekonomii politycznej oraz socjologii ekonomicznej. W ramach przedmiotu zostanie przedstawiony aktualny stan debaty naukowej ogniskującej się wokół problematyki powstawania i ewolucji formalnych i nieformalnych instytucji ekonomicznych. Rozważania na zajęciach będą się koncentrować na zagadnieniach wpływu instytucji ekonomicznych i społecznych na kształt polityki gospodarczej, w tym w szczególności na działania państwa w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, jak również ubezpieczeń społecznych, zmniejszania sfery ubóstwa i pożądanego zakresu redystrybucji dochodów. W szczególności cele zajęć obejmują:

1. Analizę heterogenicznej natury kapitalizmu (gospodarki rynkowej) i wynikających z tego współczesnych konsekwencji.
2. Analizę instytucji jako czynnika wpływającego na wyniki gospodarcze poszczególnych krajów.

3. Zapoznanie studentów szkoły doktorskiej z pojęciem efektywności instytucji i silnych związków tego pojęcia z ekonomią polityczną.
4. Przedstawienie różnych sposobów klasyfikowania odmian (modeli) kapitalizmu wykorzystywanych zarówno w przeszłości, jak i obecnie, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących pomiędzy nimi różnic i podobieństw.
5. Krytyczną analizę osobliwości procesu transformacji systemowej w krajach postsocjalistycznych, która doprowadziła – między innymi – do ograniczenia możliwości stosowania standardowego aparatu analitycznego ekonomii instytucjonalnej do opisu rzeczywistości gospodarczej w tych krajach.
6. Przedstawienie, dyskusja i krytyczna ocena tworzonych obecnie i specyficznych dla krajów postsocjalistycznych taksonomii odmian i modeli kapitalizmu w tej grupie gospodarek.

Efekty uczenia się dla szkoły doktorskiej w SGH

Symbol efektu uczenia się	Po zrealizowaniu programu przedmiotu student szkoły doktorskiej:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu*)
WIEDZA: zna i rozumie		
W_1	Instytucjonalne podstawy systemów gospodarczych opartych na gospodarce rynkowej oraz przesłanki ich zróżnicowania.	P8S_WG P8S_WK
W_2	Istotne znaczenie instytucji w rozwoju gospodarczym.	P8S_WG
W_3	Pojęcia efektywności i komplementarności instytucji oraz ich implikacji.	P8S_WG
W_4	Różne klasyfikacje odmian (modeli) kapitalizmu.	P8S_WG
W_5 W_6 W_7	Przyczyny ograniczonych możliwości stosowania standardowego aparatu analitycznego ekonomii instytucjonalnej do opisu modeli kapitalizmu w byłych krajach socjalistycznych.	P8S_WG P8S_WK
UMIĘTNOŚCI: potrafi		
U_1	Dotrzeć do informacji pozwalających analizować uwarunkowania instytucjonalne funkcjonowania współczesnych gospodarek i w oparciu o te informacje formułować wnioski dotyczące konsekwencji istnienia różnych modeli/odmian kapitalizmu.	P8S_UW
U_2	Przedstawić różne typologie istniejących modeli/odmian kapitalizmu we współczesnym świecie.	P8S_UW
U_3	Dokonać oceny efektywności i skuteczności instytucji (odmian kapitalizmu) funkcjonujących w różnych krajach.	P8S_UW
U_4 U_5	Przygotować pracę pisemną, zawierającą podsumowanie i krytyczną analizę wykorzystywanych w ramach przedmiotu materiałów źródłowych.	P8S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do		
K_1	Krytycznej oceny dorobku naukowego i działalności eksperckiej w	P8S_KK

	ramach dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	
K_2	Krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej w której przygotowana jest rozprawa doktorska	P8S_KK
K_3	Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK
K_5	Podtrzymywania i rozwijania etosu środowiska badawczego poprzez m.in.: - prowadzenie działalności naukowej w sposób niezależny i etyczny - poszanowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej - prowadzenie działalności opiniotwórczej w sposób odpowiedzialny i etyczny	P8S_KR

*) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, Dz.U. 2018 poz. 2218

Część C

Semestralny plan zajęć:

1. Wprowadzenie: najważniejsze problemy, stylizowane fakty i ramy koncepcyjne.
2. Zróżnicowanie modeli kapitalizmu - perspektywa nowej ekonomii instytucjonalnej.
3. Różne modele socjalizmu i kapitalizmu - spojrzenie historyczne.
4. Odmiany kapitalizmu (Varieties of Capitalism) - ramy koncepcyjne.
5. Liberalna gospodarka rynkowa (LME) - wymiar mikro- i makroekonomiczny.
6. Koordynowana gospodarka rynkowa (CME) - wymiar mikro- i makroekonomiczny.
7. Próby wyjścia poza dychotomię podejścia VoC - modele kapitalizmu w Unii Europejskiej.
8. Śródziemnomorski model kapitalizmu - wymiar mikro- i makroekonomiczny.
9. Nordycki model kapitalizmu - wymiar mikro- i makroekonomiczny.
10. Różne odmiany i modele kapitalizmu w UE - analiza porównawcza wyników gospodarczych i jakości instytucji.
11. Ocena przydatności standardowych ram ekonomii instytucjonalnych w krajach transformacji.
12. Wyłaniające się odmiany kapitalizmu w nowych krajach członkowskich UE z EŚW.
13. Realna konwergencja w nowych krajach członkowskich UE - wymiar instytucjonalny.
14. Unia Europejska - *acquis communautaire* a współistnienie różnych odmian i modeli kapitalizmu.
15. Grecja, Portugalia i Hiszpania a kraje EŚW - analiza porównawcza jakości instytucji i efektów rozszerzenia UE.

Literatura podstawowa:

1. B. Amable, *The Diversity of Modern Capitalism*, Oxford, Oxford University Press, Oxford 2003.
2. P. Hall and D. Soskice (ed.), *Varieties of Capitalism. The Institutional Foundations of Comparative Advantage*, Oxford University Press, Oxford 2001.
3. D. Lane and M. Myant (eds.), *Varieties of Capitalism in Post-Communist Countries*, Basingstoke: Palgrave 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. B. Hancké, *Debating Varieties of Capitalism - a Reader*, Oxford: Oxford University Press 2009.
2. A. Sapir, *Globalization and the Reform of European Social Models*, "Journal of Common Market Studies", 2006, Volume 44, Number 2, pp. 369–90.

3. M. Myant and J. Drahokoupil, *Transition Economies: Political Economy in Russia, Eastern Europe and Central Asia*, John Wiley & Sons 2011.
4. R. Rapacki (ed.), *Diversity of Patchwork Capitalism in Central and Eastern Europe*, Routledge 2019.

Część D

Prerekwizyt:

Mikroekonomia I i II, Makroekonomia I i II

Proponowane usytuowanie przedmiotu w planie studiów:

Rok studiów: II rok studiów doktoranckich

Semestr: III

Proponowana liczba punktów ECTS za przedmiot (w stosunku do 30 ECTS za semestr): 4,5

Metody zajęć:

W trakcie zajęć będą stosowane trzy podstawowe metody nauczania: wykład, dyskusja i referaty.

1. Wykład: Wykłady zostały pomyślane jako sposób wprowadzenia słuchaczy studiów doktoranckich do problematyki ekonomii instytucjonalnej i porównań systemów gospodarczych. Ponieważ wykłady zawierają bardzo obszerne treści, słuchacze powinni przygotowywać zalecane porcje lektur z odpowiednim wyprzedzeniem. Prezentacje wykorzystywane na poszczególnych wykładach będą regularnie umieszczane (po zajęciach) na stronie internetowej.

2. Dyskusja: W programie przewidziano czas na dyskusję poruszanych na każdym zajęciach problemów.

3. Referaty: Przygotowanie referatów będzie metodą sprawdzenia i podniesienia u doktorantów umiejętności pisemnej argumentacji oraz analizy i syntezy złożonych problemów.

Wymiar i forma zajęć (w godzinach)		Kejisy (Tak / Nie)
Wykład	15	Gry (Tak / Nie) Tak
Ćwiczenia		Referaty (Tak / Nie)
Konwersatorium	15	Dyskusje (Tak / Nie) Tak
Laboratorium		Przy udziale praktyków (Tak / Nie)
Inna forma (<i>jaka?</i>)		Inne (<i>jakie?</i>)

Elementy oceny końcowej (ogółem 100%), w tym:		Charakterystyka wymagań w trakcie zajęć i na egzaminie końcowym:
Egzamin pisemny-tradycyjny	50	Egzamin ma za zadanie sprawdzenie umiejętności krytycznego myślenia i zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów omawianych w trakcie zajęć.
Egzamin testowy		
Egzamin ustny		
Kolokwium		
Prace domowe, referaty	30	
Ocena z ćwiczeń		
Inne (<i>jakie?</i>) Ocena aktywności na zajęciach	20	
Kryteria selekcji na zajęcia:		Inne uwagi:
Lista rankingowa (Tak / Nie)		Wielkość grupy: 10 osób
Kolejność zgłoszeń (Tak / Nie)		Wymóg laboratorium komputerowego
Ocena z prerekwizytu (Tak, <i>jakiego?</i>)		Sala wyposażona w wideo

/ Nie)	
Znajomość języka (Tak , <i>jakiego?</i> angielskiego / Nie)	Inne (<i>jakie?</i>)